

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 20.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTHES GYULA</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőbbben számítottak. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>
--	---	--	---

Béke vagy háború?

Csikszereda, 1913. január 21.

Londonban arról készülnek dönteni, hogy az utcára, — nem is az utcára, hanem a hóval borított, széltől védetlen síkokra, jéggel borított hegyek közé — kilökjenek sok tízezer embert, hogy a gyilkos hidegben állva, őrségen járva, hókapocok mögött fekve várják, amíg megfagynak, vagy amíg ettől a haláltól egy irtalmas shrapnel szilánk megváltja őket.

Kegyetlenebb háborút annál, amely a törökök és a Balkán szövetségesek között újból kitörni készül, elképzelni is bajos. Ilyen téli hadjárat törte meg a győzhetetlen N poleont is. Mindkét fél számít ennek a háborúnak borzalmaira és mindegyik azt hiszi: a másik nem fogja azeket megkockáztatni. És ebből a számításhoz alighanem az lesz, hogy eldördülnek az ágyuk, megkezdődnek azok az események, amikor a nagy hatalmak azt mondják: most már nekünk nincs semmi dolgunk.

Ha valaha szörnyű, felfokozott vandalizmust meg kellett akadályozni: akkor most ez az erkölcsi szükség kétségbeesett szóval apellál a nagyhatalmakra, hogy gátolják meg az emberpusztításnak és embergyótrásnak azt a válogatott formáját, amelyet ellenfeleiken el akarnak követni. És szabadítsák meg a téli fegyveres készületek szintén kellemetlen, nehéz állapotáról azokat az országokat, amelyek erre, amíg a krízis tart, kénytelenek.

Mind ezek fölött pedig váltsák meg az egész világot attól, hogy a háboru okozta gazdasági krízis a nyomornak olyan fokára emelkedjék, amelyet már elviselni lehetetlen volna. Ha a nagyhatalmak veszélyeztetett gazdasági érdekeikért, egy kivitelűti biztositásért, egy gyarmatért háborút tudnak viselni, akkor az összeomlások végtelen sorát megelőzendő, tudjanak békét teremteni és parancsolni is.

A szándék úgy látszik, hogy ez. De a kivitel módjában lehet valami hiba. Mindaddig csak arról volt szó, hogy Törökországtól követeljenek lemondást, visszavonulást. — Igaz, hogy az eddigi hadjáratban a törökök több vereséget kaptak. De a hadjárat folytatását ép az akadályozta meg, hogy a bulgárok a csatározásai vonalánál megakadtak és nem tudtak erőt venni az ellenálláson. — Igazsággal mérve tehát, az őszinte békeközvetítés azt jelentené, hogy mindkét féltől mérséklést és mindeniktől lemondást követeljenek és a kettőnek összeegyeztetésével állapítsák meg a békét. A törökök ezzel szemben azt látják, hogy a nagyhatalmak csak feléjük hegyezik ki jogzárkaikat, amelyek nyomában a Balkán szövetség fegyverei csillognak. Ily helyzetben a törökök nem tekinthetik a nagyhatalmak eljárásában az elfogulatlan nemzetközi bíraskodást, annál kevésbé, mert a törököknek eddig is okuk volt a nagyhatalmak jóindulatában, őszinteségében és következetes-

ségében kétkedni. — A nagyhatalmak konstantinápolyi föllépése tehát előreláthatóan csak új elkecsereledést vált ki a törökökből, az elkecsereledés pedig igen rossz elhatározásoknak szokott a szülőanyja lenni.

Vajjon, amennyi logikával a törököket meg lehet arról győzni, hogy az okosabb enged és lemond Drinápolyról, nem lehetne-e ugyanilyen meggyőző erővel megértetni a bulgárokkal, hogy sokkal többet veszítettek eddig, mint amennyit egy kicsi és fiatal nemzetnek egy hadjárat serpenyőjére föl lehet rakni. Ha Ferdinánd cár a maga kezével tépte le a vállrojtot Toseff táborokról, mert oktan ember pazarlással a szófai ifjuság színe-javát áldozta fel, — nem nyúlhat-e a bulgár uralkodó a maga vállrojtjához, amikor a haderőnek immár gyengébb, fejletlen vagy feiig rokkant részét, öreg tartalékosokat és idő előtt sorozottakat téli háboruba akar dobni?

Akár mennyire nem tudott binni a logika a háboru újabb kitörésében, sajnos, az minden nappal valószínűbbé válik. Vagy talán azért fokozódik olyan erősen a béketárgyalások feszültsége, hogy egyszerre a végző pontokon forduljon meg és teremse meg az ellentétek kiegyenlítését?

— **A képviselőház ülése.** A képviselőház ma tartja az évben első ülést, melynek tárgya a további tennivalókról való intézkedés, így tehát csupán formális ülés lesz. A legközelebbi ülés pénteken, 24-én lesz, mikor minden valószínűség szerint megválasztják a 40 tagú választójogi bizottságot, melybe az ellenzék felhívás dacára nem nevezte meg jelöltjeit. Mivel az első három ülésen túl már csak Zboray Miklós és Szmeccsányi György lesz kitéltve még öt napra: az ellenzék 25 en már megválaszthatja a képviselőházban. Legújabbban az a hír van elterjedve, hogy 24-én a választójogi bizottság tárgyalásainak tartamára, a képviselőház üléseit el fogják napolni.

A honvédség elhelyezése Csikszeredában.

— Honvéd laktanya építése. —

Csikszereda, 1913. január 22.

Ismeretes, hogy a honvédség nagy arányú fejlesztésének keresztülvitele küszöbön van. Eltekintve a honvéd tüzérezredektől, melyekből kettőt már Budapesten és Szegeden felállítottak, — a honvéd gyalogság és műszaki csapatok számának tetemes emelkedése csupán a kivitelre vár.

Annak idején a Csiki Lapok jelezte, hogy a tizenkilenc új honvéd kiegészítő parancsnokságból egyet minden valószínűség szerint Csikszereda fog kapni. Ezt a híradásunkat a fejlemények csak megerősítik.

Arról, hogy Csikszereda honvéd tüzérséget kapjon, természetesen szó sem lehet. Egész Erdélyben Kolozsvár és Marosvásárhely lesznek olyan szerencsések, hogy honvéd tüzérséget kapnak. Mindkét város ezért nagy anyagi áldozatokat hoz, de másként sem vitatható el egyikőtől sem az elsőség.

Csikszeredának alapos reménye van arra, hogy a már említett honvéd kiegészítő parancs-

nokságon kívül — ami különben nem nagy dolog — a jelenleg itt állomásozó zászlóaljat meghagyják továbbra is Csikszeredában, sőt létszámát több zászlóaljra emelik fel. Ez természetesen a város részéről áldozatokkal jár, mert ma azt a hirt, hogy a honvéd zászlóaljat nem viszik el, már magában véve megnyugvással kell fogadnunk, miután a városok versengése és a hadvezetőség kifürkészhetetlen politikája következtében lesznek olyan városok is, melyek a katonaságukat elveszítik.

Annál nagyobb megnyugvással kell fogadnunk azt a legújabb és illetékes forrásból nyert értesülésünket, hogy Csikszereda még több honvédet fog kapni. Ezt a hírt megerősíti legfőképpen azon körülmény, hogy varmegyénk és Csikszereda város vezetősége valójában faradozik azon, hogy Csikszeredát ezuttal mellesz ne érje.

A honvédség elhelyezése, illetve egy új honvéd kaszárnya építésére vonatkozó illetékes forrásból nyert értesülésünket az alábbiakban adjuk:

A honvédelmi miniszter mintegy 90 katonai bizottságot küldött ki az ország minden részébe, hogy a városok vezetőségeivel tárgyaljanak a honvédség elhelyezése, esetleg szaporítása és a városok hozzájárulási módjairól.

Csikszeredában a Mikó-féle várkastélyt bizottságilag megvizsgálták és közöszéhségileg lakhatatlannak találták. Nem marad más mód tehát, mint egy új és jóval nagyobb honvédségi kaszárnyát építeni, mert a jelenlegi már évtizedek óta szűkeket bizonyult és a legénység egy részét barakkokban kellett elhelyezni.

A katonai bizottság a tegnap tartotta meg a tárgyalásokat a varmegye és Csikszereda város vezetőségével. A két napig tartó tárgyalásokban résztvettek Gyulokay Sándor főispán, Fejér Sándor alispán, dr. Csiky József, a varmegyei magánjavak igazgatója, Dajbukát Jakab, a magánjavak szamvevoje és dr. Ujfalusi Jenő polgármester a polgári hatóságok részéről és Szentpály Gábor m. kir. honvéd őrnagy, Sarkány János hadmérnök-százados, Jablonszky vezér alhadnagy, Marticsko Rokusz főhadnagy és dr. Elthes Béla orvos, a katonai hatóság részéről.

A bizottságnak hosszas és beható tárgyalások után sikerült olyan megállapodásokat létrehozni, melyek a legfelsőbb katonai hatóságok által is minden valószínűség szerint acceptáltak. A tárgyalásokon két példányban vezetett jegyzőkönyv vetetett fel és döntés vegett már mel is terjesztellett.

A tárgyalások kiindulási pontját képezte, hogy miután a Mikó-féle várkastély elégtelen és lakhatatlan, vizitoston a város, esetleg a varmegye támogatásával egy új, minden tekintetben megfelelő laktanyát a honvédség elhelyezésére.

Bár a kötött megállapodások végérvényesen nem tekinthetők, mindazonáltal a főbb elveken irányadoknak fogadhatjuk el.

E szerint a szokásos katonai tértések ellenében a város, a kincstár tulajdonát képező jelenlegi gyakorló téren egy honvéd gyalogsági tőrzs, négy tábort százados és egy goppuskás osztály, valamint a honvéd kiegészítő parancsnokság elhelyezésére kaszárnyát épít és biztosítja a katonai hatóságot, hogy gondoskodik az építendő kaszárnyához vezető utakról, azok aszfaltjárásával való elátásáról, jó kut és vízvezetékéről, valamint villanyvilágítással való ellátásáról.

A varmegye vezetősége kikötötte magának és fenntartotta jogát, hogy a felszabaduló Mikó-féle várkastélyt — mely területével és fasátorával tulajdonát képezi — szabad rendelkezése alá visszavezei, egyben kijelentette, hogy a mennyiben a várkastély előtt levő tiszti oktató és étkező átengedik a varmegyének, ezzel szemben hajlandó a gyakorlótéren, közvetlenül a kincstár területén és az építendő honvédségi laktanya mellett, egy minden tekintetben megfelelő tiszti oktató és étkezőt építeni.

Ezek lényegében a lefolytatott tárgyalások megállapodásai, melyek azt hisszük meghozták Csikszereda városnak a kívánt eredményt. Csikszereda jövő fejlődésének egyik igen fontos és lényeges alap feltételét képezi a katonaság itt tartása és szaporítása, egyben bizonyítja azt a nagysezerül és rohamos fejlődést, melyet e kis város az utolsó tíz év alatt gondos vezetéssel és erős akarattal elért.

Ez újabb lépést is Csikszereda város javára könyveljük el!

(s. a.)

Belföld.

A politikai helyzet.

Csikszereda, 1913. január 21.

Az újvi szünet leteltével a parlament kapui újra megnyílnak az ülésekről ki nem zárt képviselők előtt. Ma már az ellenzék túlnyomó része is megjelenheték a Ház folyó hó 22-iki első ülésén, de mivel a legutóbbi ellenszék konferencia úgy határozott, hogy előbb be kell várnai azt az időpontot, a mikor a kizárattal tilalom végképpen megszűnik, vagyis várnai kell, a mig nem hatolhat be valamennyi ellenszék képviselő a házba, a szerdai ülésen előreláthatólag még csak kevesen fogják az ellenszék táborát képviselni.

Egyelőre azonban sem a gyűléseken résztvevő ellenzékieknek, sem a parlamenti tárgyalások rendes folyamatáért felelős többégy pártnak nem nyílik hosszas és érdemleges tárgyalásokra alkalom, mivel a szerdai ülést inkább csak formalitás céljából hívták egybe és azon előreláthatólag kizárólag a csütörtöki, vagy szombati napirendet fogják meállapítani.

Ez a napirend pedig, a mennyiben a Ház csütörtökön egyáltalán ülést tartana, a választójogi javaslat parlamenti előkészítésére hivatott negyven tagu bizottság megválasztását tenné feladatává az egybegyűlt képviselőknek.

A ház legközelebbi ülését azonban még meg fogja előzni Khuen-Héderváry grófnak nemzeti munkapárti elnökké való megválasztása és ezen új tisztségbe való ülnepélyes beiktatása. Figyelmet érdemel, hogy jobbról meg balról is határozott fordulatot várnak a Khuen pártelnökségtől. Khuen-Héderváry egyéni és politikai sulya nagy jelentőséget kölcsönöz a pártelnökségben beállott személyi változásnak, a mostani kuszált parlamenti viszonyok pedig valószággal predestinálják a nemzeti munkapárt megalkotóját arra, hogy a maga tehetségevel és tekintélyével, a maga előkelő összeköttetésekkel és nagy kormányzati tapasztalataival a leghatásosabban közreműködjék a kibontakozási és kiegyenlítési munkában. Nem tudjuk, vajjon sikerül-e neki az ellenzéknek az ország mai helyzetének józabb megítélésére bírni, de annyi bizonyos, hogy a munkapárt egységének a fentartására nálánál senkisémm alkalmasabb.

Sokan azt hitték, sőt ellenzéki körökben határozottan remélték, hogy Khuen-Héderváry időt akarván nyerni az ellenzékkel való tárgyalások megkezdésére és lefolytatására, befolyását abban az irányban fogja érvényesíteni, hogy a választójogi bizottság tagjait ne jelöljék még ki csütörtökön, hanem ez az aktus későbbi időpontra halasztassék.

Nem tudjuk, mire alapítottas az ellenzék ebbeli reménykedését, de akik közelebről ismerik Khuen-Héderváryt, előre tudhatták, hogy a volt miniszterelnök csak abban az esetben mutakozhatnék ennyire előzékenynek az ellenzékkel szemben, ha előzetesen megfelelő garan-

MÉRNÖKI IRODA

bányászat, föld- és erdőmérés, ut, vasut, kötélpályák, ásványvizek, bányagépek, FÖLDGAZVÉZETÉS stb.

Balás Jenő okl. bányamérnök

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 15. szám, I. emelet.

clákat kaphatna abban az irányban, hogy az ellenzék hasonló előzékenységgel fogja honorálni az ő kedvezményes lépését.

Ámde várható-e efféle elhatározás az ellenzék részéről? Meg lehet, hogy igen. Az ellenzék ugyanis meggyőződhetett róla, hogy a többség megbontására, illetőleg a munkapárti rendszer megbuktatására irányuló törekvései teljesen kilátástalanok. Minden ezzel ellenkező híreszteléssel szemben teljes határozottsággal állíthatjuk, hogy mindazok a nagy állami érdekek és azok a magasabb dinasztikus szempontok, melyek a koalíció bukása után egy 67-es és egyáltalán egységes kormányzati többség létesítését indokolták és szükségessé tették, ma is változatlanul fennállnak. Sőt hozzátehetjük, hogy azok az okok, melyek éppen a nemzetközi viszonyok mai veszedelmes zűrzavarában a legilletékesebb tényezőket arra bírták, hogy semmiképpen akadályt ne gördítsenek azok útjába, akik a házszabályok és a fennálló törvények szigorúbb kezelésével kívánták a nemzet és a dinasztia legfontosabb érdekeit szolgálni, még fokozottabb mértékben tarthatnak ma számot a tekintetbe vételre. De nem változott meg az ellenzék javára az ország hangulata sem.

A nagy emóciónak és a nagyszabású ellenzéki felbuzdulásnak sehol semmi nyoma, ellenben méltán kelthetett meglepetést Pestvármegyének minapi állásfoglalása. Igaz, hogy ez a mindenkor és mindenképp kuruc vármegye bizalmatlanságot szavazott a kormányának, ámde több heti ernyedetlen ellenzéki agitáció ellenére is — mindössze csak 5 szavazattal. Mivel pedig Pestvármegye azon vármegyék közé tartozik, ahol az ellenzék túlyomó erővel és nagy befolyással rendelkezik, nyilvánvaló, hogy az ellenzék mostani kudarcát az okozta, hogy a radikális választójog mellett való állásfoglalás nem konveniens az ország legelső törvényhatóságának. Nem kevésbé jellemző, hogy most már Holló Lajost is figyelmeztetik kunfélegyházi választói abbéli ígéretére, mely szerint csak oly választójogi reformhoz fog hozzájárulni, mely a kormány által beterjesztett törvényjavaslat módjára kellőképpen biztosítja a magyar faj uralmi pozícióját; a nyiregházi függetlenségi párt pedig — ha nem is azonosítja magát a kormány tervezetével, kötelességévé teszi a függetlenségi tábornak, hogy nalszékelten foglálja el helyét a Házban és ott becsületes parlamenti küzdelemmel kísértse meg megkorrigálni a legközelebbi tárgyalásra kerülő reformjavaslatot. Az ellenzék utolsó reményessége a szocialisták által kilátásba helyezett általános sztrájk. Nem elemezzük beha-

tóbban annak a polgári, annak a gentry és arisztokrata társadalomnak a politikai éleslátását, mely a forradalmi jellegű általános sztrájkban véli megtalálhatni a maga üdvösségét, mert egyáltalán nem bizonyos még, hogy meglesz, sőt Tisza Istvánnak a pártklubban tett, a munkásokra vonatkozó konciláns jellegű kijelentései remélni engedik, hogy a tervezett sztrájk teljesen el fog maradni. És a háznak újból való, még pedig hosszabb időre szóló elnapolása is, tápot adhat ennek a vélekedésnek.

Egyházas tanítás a népiskolában.

Körrendelet a tanfelügyelőkhöz.

A néptanítók között éveken át vita folyt arról, hogy helyesebb-e az elemi népiskolákban az egyházban való tanítás, mint a déli szűnet által megszakított oktatás? Ha a kérelmet így magában véve vesszük fel, akkor pro és kontra egyaránt sok argumentumot lehet felhozni.

Mivel minduntalan érkeztek a miniszteriumba erre vonatkozó kérelmek meg sem okolt kérvények, a miniszter szűkegnek tartotta, hogy e kérelmekben elfoglalt elvi álláspontját egy körrendeletben kifejezze.

Az állami elemi iskolákban az egyházban való tanítás tárgyában kibocsájtott, valamennyi kir. tanfelügyelőségi kirendelés vezetőjének szóló körrendelet szó szerinti szövege a következő:

Az állami elemi iskolák gondnokai és tanítótestületei különböző indokolással mind gyakrabban fordulnak hozzám a kérelemmel, hogy az egyházban való tanítást engedélyezzem. Készségtelen, hogy ezen kérdésnek elbírálásánál kizárólag az elemi iskolai növendékek érdekeit szolgáló pedagógiai és egészségi szempont lehet irányadó. Mivel pedig ezen szempont feltétlenül a megosztott tanítási rendszert javítja, ennél fogva az egyházban való tanítást általában nem és évről-évre történő újabb elbírálás alapján kivételesen is csak ott engedhetem meg, ahol az egy osztályba (egy iskolába) beirt tanulónak számbaveendő százaléka a községben kívül jelentékenyebb távolságra eső helyekről kénytelen az iskolába bejárni. Megjegyzem azonban, hogy az engedély megadását minden egyes esetben magamnak tartom fenn s hogy a helyi viszonyok kényszerítők voltak a valódiságáért a felelősséget minden egyes esetben a királyi tanfelügyelő ur lesz köteles vállalni.

Hogy pedig a jelen tanévben megindult tanítás zavartalanul tovább folyhasson, átmenetileg megengedem, hogy azokban az iskolákban, melyekben, ezúlszerint a tanítás egyházban történik, a jelenlegi állapot a folyó tanév végéig fentartassék. A jövőre vonatkozólag azonban szigorúan elrendelem, hogy ott, ahol a fentjelzett feltétel az egy-

házamos tanítást indokoltá teszi, az engedély megadása iránti kérvények már minden első tanév március havának végéig hozzám feltárjastessenek. E kérvényben pontosan feltüntetendő az iskolát látogató összes tanuló létszáma és külön azon növendékek száma, akik legalább három kilométer távolságról járnak be a községbe. Megjegyzem még, hogy a kitűzött határidőn túl érkezett kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Zichy.

Az új nyugdíjtörvény életbeletétele.

Csikszereida, 1918. január 14.

Az új nyugdíjtörvény, amelynek bizonyos nyugdíjazottakra nézve visszaható ereje is van, életbeletett. Láttuk már a törvény tárgyalása előtt, hogy egyes osztályok elégedetlenek vele; de ezeknek is be kell ismerniük, hogy a tisztviselői helyzetén ez a törvény lényegesen javított, minden kívánságot pedig lehetetlen teljesíteni, még pedig annál kevésbé, mert ennek a nyugdíjtörvénynek fokozott terheit is legnagyobb részt azok viselik a köztörvényes keretben, a kik benne érdekelve nincsenek.

Különösen javult a törvény útján az özvegyek helyzete, leginkább pedig a többgyermekes özvegyeké, akik ma a gyermekellátás járulékaik fölemelése által jóval kedvezőbb helyzetbe jutnak, esetleg kétszer akkora nyugdíjat fognak élvezni (természetesen a mig gyermekeik el nem érik a neveltetési járulékot föltételező korhatárt), mint eddig, de az elmúlt évben nyugdíjba lépett a zental nyugdíjba lépő tisztviselői is jelentékeny előnyökhöz jutnak a multhoz képest; például magával a lakbérjárulékkal is, amelyben eddig egyáltalán nem részesült a nyugdíjazott, úgy hogy a nyugdíjalépés legtöbbször nem az öregség jutalma, hanem ugyszólván, teljesen igazságtalanul, büntetés, terhe volt.

A tisztviselői részére tehát az új nyugdíjtörvény életbeletétele kellemes újví ajándék volt. Vajha ilyen módon, csak megközelítőleg tudnák a társulásra szorított egyesületek és tagjaik érdekeit kielégíteni! Amíg ez nem történhetik meg, addig haszton akarjuk kevesbiteni azoknak a fiataloknak a számát, akiknek szabad pályákon kellene boldogulást keresni nem állami hivatalokért protektorokat hajszolni.

Uj mintájú
állatlétszám összeírás
kapható
Valkár L.
könyv- és papírkereskedésben,
Csikszereida.

A lengyel példa.

Csikszereida, 1918. január 21.

Van a magyarnak egy pár közmondása, a melyet ki kellene irtani a köztudatból. Az egyik a több is veszett Mohácsnál, mely a rosszban való fatalistikus, télen megnyugvást jelent. Mennyivel biztosabb e helyett az, hogy lesz még szőlő, lágy kenyér. Csak aki gonosz időket élt át, az tudja, hogy milyen melegség fut át a szíven, mikor valaki a kellő pillanatban ezt vigasztalásul odavágja.

A másik veszedelmes közmondás az, hogy a maga kárán tanul a magyar. Miért? Hol van ez megírva? Ki kényszerít erre bennünket? Mikor a történelem és az élet tele van tanulságokkal. Épp a minap került kezembe Krapotkin hercegnek, az orosz főúrból lett arisztokratának egy könyve, emlékiratainak újabb kiadása. Ebből óhajtok egy részt ismertetni, hogy a más kárán való tanulás rendezére az áttérést megkönnyítsük. Nem szükséges ide hosszabb magyarázat, mindenki megfogja érteni, miről van szó.

1863-ban kitört a lengyel forradalom. A lengyelek a siker erős reményével mentek a küzdelembe. Soha még ily közel nem állottak a független lengyel királyság visszaállításához. Forradalmuk Oroszországban is erős szimpátiának örvendett, mert a szabadságharczalmak Oroszországban is igen erős hullámokat vetettek. Egyetemeken pénzt gyűjtöttek a lengyelek számára s Lengyelországba rendelt orosz ezredek megtagadták az engedelmességet. A lengyel forradalom élén a nemzeti arisztokrácia állott s ez adta az orosz udvarnak azt a pokoli, pervers ötletet, a melyly a függetlenségi harcot sikerült levernies. Elárassította ügynökeivel az országot s elhitette a parasztokkal, hogy ez az uraknak a forradalma, mely csak azért tört ki, mert meg akarják gátolni a jobbagság teljes felszabadítását.

II. Sándor Miljutin Miklóst küldte Lengyelországba, azzal az utasítással, hogy szabadítsa föl a parasztokat, tekintet nélkül arra, hogy a földbirtokosok ezzel tönkre mennek-e vagy sem? Így szólott hozzá:

— Menjen Lengyelországba és vörös programját érvényesítse a földesurak ellen.

Miljutin Miklós Cserkaszkai hercegnek és másoknak társaságában elment Lengyelországba és hogy minő eredménnyel, megmutatja a történelem. Ama hivatalnokok egyike, kik ebben a dologban Miljutin mellett munkálkodtak, ezt beszélte Krapotkinnak:

— Korlátlan jogunk volt a földet a parasztoktól fölosztani. En rendszeren így jártam el: amint egy faluba érkeztem, összehívtam a parasztokat és így szóltam hozzájuk:

— Először is azt mutassátok meg, hogy melyik föld a tiétek?

Megmutatták.

— Ennél több földetek sohasem volt?

— Bizonyosan volt már, hogyne lett volna? — felelték rendszeren egyhanguan, — évekként ezelőtt ezek a földek, rétek, szántóföldek is mind a miénk voltak.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Egy leány naplójában.

Ne tőpjen le soha
Egy szál virágot se,
Az fáj a virágnak;
Illata oda lesz,
Elhervad, e'szárad.

Ne kergesse soha
Azt a „boldogságot”,
Nem lesz nyugta tőle.
A ki űzi, hajlja,
Ellezalad előle.

A mig ott lesz arcán
Az élet szerelme
S a mosoly az ajkán,
Ne feledje soha:
Addig boldog csupán.

Érzéseit mindig
Önmagában hordja,
Ha öröm, ha bánat;
Akkor rejte örís
Egy kincset magának.

Balogh István.

Mikor még Csikban rákásztunk.

(Kép a régi jó időkben.)

Csik most volt, nem is olyan régen. Nem több harminc esztendőjénél. Milyen más világ. Nagyonbna, szebbnek láttam — a hegyet, a fákat, az erdőt. Ma nem is olyan magas az a hegy, meg nem is olyan sűd az az erdő. — Hanem hát le is tarolták a hegyek koronáit, az évszázados fenyőket. A tisztavízű csermely előbb fűrészparral, asz után iszaphordalékkal ártományozott. A szubogó eső alámossa a lass-

talajt; az azelőtt hangosan tovasiető hegyi patakból bizonytalanon vízi árok lett: időszakos vízmosás, mely esőzések idején hirtelen megáradva rombol — vizet magával mindent, élőt és élettelen — száraz időben pedig csak csufítja meredek partjaival az egykor szép zöld hegyoldalt.

Milyen más volt ez még harminc év előtt! A komor Hargita és a keleti Kárpátok előhegységei egész pompájukban öveztek Csikot. Felhőbe vesző, hótól csillogó tetőjük vígan ontotta a kristálytiszta hegyi patakokat. Ezeket pedig nem haborgatta folyásukban senki — mig ki nem jöttek az erdőből — és asz után is megelégedett a székely, ha egy-egy malmot, vagy fűrészt hajtottak. Nem kívántak tőle egyebet. Ma felhasználják öntözésére is — és itt-ott — Uram bocsáss! — még szabályozzák is.

Még harminc évvel ezelőtt tele voltak patakjaink pisztránggal; kintűd izű sebespisztránggal és — kövirákkal! Akárhová ment az ember Csikországban, csak szólnia kellett és terítéken volt a legfinomabb pisztráng. Ma be kell menni a kevéstbő lakott helyekre, ha e nemes halból látni akar valamit az ember. Az uzvölgyi és kászoni patakokban, a békási szorosban és Belső körül talán még talál az ember, de ott is csak keveset és csak még ideig-óráig. Az erdőirtó fejsze csapása már itt is halszik és hegyoldal hegyoldal után vesziti el takaróját.

A pisztrángos vidék alatt, a páratlan minőségű erdei kasszálók mentén bőven volt a rák. Alig egy óra alatt 50—60 válogatott példányt lehetett fogni; ma órák hosszat szaladgál az ember, mig ugyanannyi slányabb minőségűt sikerül összeszedni. Persze a mig volt bőven, senki se gondolt a holnappal. Faluvégi cigányok eldugták a patakat és szákszámsra szed-

ték ki a rákokat belőle. Százával vitték eladni Szeredába. Ma már látni se lehet rákáruló embert.

Serdülő gyerek lehettem, mikor a vasutat kezdték építeni. Városunkat megélnéltette a „mérnökök” serege. Nagycsaládu, vig élethez szokott emberek voltak. — Összebarátkoztam egyiküknek érettségiző fiával. Vakációra jött Csikba. Nagy meglepettetésnek vettem, hogy engem választott halászó s rákászó társának. Napokig együtt voltunk. Előszörre a halászat terén próbálkoztunk. De a ravasz olti csuka nem megy egykönnyen borogra. Pár nap mulva abba is hagytuk s a rákászat jövedelmezőbb mesterségére adtuk magunkat. Ehhez jobban je értettünk.

Reggel hat órakor vándortársasnyát és egy fél kiló májat vive magunkkal, kiballagtunk a Felső patakára. Megérkezés után rögtön fűz-és mogyorófaágakat vágunk. A májat szépen fölszedeljük és a vesszők vastagabb végét meghasítva közéje tessük; 25—30 „rác”-ot készítetünk eképpen. Alig, hogy készen volt 5—6, már kihelyeztük őket. Csendes kanyarókba, kövek mögé, a fák gyökerei közé. És mire készen voltunk az utolsó ötlet is, már bátran kezdhettük vizsgálni, hogy hol a rák? A tisztavízű patak fenekén egymásután jelentek meg. Lábaikat előre nyujtvu haladtak a szagos máj felé. Ugy, mintha prédát lesnének és egyszerre rávetették magukat. Előbb egy, utána a többi, mire az utolsó rácsot elhelyeztük, az elsőt már „rákos”-an vohettük ki. Ez eleinte igen könnyen ment, mert a kiéhezett rákoma ugy belevágta ollóját a májba, hogy alig tudta azt elengedni. A kézzentartott merítőhálót a kiemelőlélben levő rác alá tartva, abba esett bele. Később nem tudni ml okból, a rákok is óvatosak lettek és elég volt nekik

a tiszta vízben meglátni a paron álló alakot, futva hagyták ott a májat és villámgyorsan usztak — persze rákmódjára — hátrafelé a legközelebbi lyukba. Nekünk is ravasszkodni kellett hát. Hasoncsuszva közeledtünk a parthoz és hirtelen rántással dobtuk ki a gyanutlanul lakmározót. Az első félóra eltelte után kettesével és hármasával szedtük ki őket. — Délfelé azonban el-elmaradoztak. De nekünk is pihenni kellett. Felhasználva a szűnetet, tüzet raktunk és megsütöttük az ebédre szánt szalonnát. Közben a magunkkal hozott faszékban vizet forraltunk; aztán sőt és kőmőmagot adtunk bele néhány kiválogatott „salo”-rákkal együtt. A megérdemelt fejedelmi ebéd után végignyujtózkodtunk a szép eyepen és — Isten bocsátsd — cigarettáztunk. Milyen jól is esett az a cigaretta! — Persze még tiltva volt.

Mikor a nap a Hargita mögé került, megint a munkához láttunk. Alig győztem a zsákok cipelni, ugy jöttek a rákok. — Mintha a déli pauszért akartak volna bennünket kárpótolni. Lázás izgalommal futottunk rácáról-rácsra és szedtük a legjobb husu vízi állatokat. Bizony nem egyszer megesett, hogy térdig merültünk a parkba. Sebaj — gondoltuk — hazáig megaszaradunk és folytattuk a szorgos munkát. Naplemente után hátunkra véve szákmányunkat, sletitünk haza. Vigan fűtőrészeve, mint a hogy illik ahhoz, aki egy napra megkereste kenyereit.

Othon már vártak a legerősebben érdekelte családtagok: mamák és nővérek. Nagy udvarunkon lámpavilágnál kezdődött az osztokodás. Két fehér lepedőt terítettünk le. Arra öntöttük ki zsáksunkat. Aszán egy jobbra, egy balra. Két kicsiny, két nagy, smig csak el nem fogyott; 100—150 drb is jutott egyikünk-

— A „Csikmegyei Általános Tanítótestület” választmányára f. hó 15-én Kajta József elnöklése mellett tárgyalta az „Országos Szövetség” által megvitatásra kibocsátott tételket. A fizetésrendezés ügyében a VII. egyetemes gyűlés által megállapított 9 pontú határozati javaslatot, a tanító mellélfoglalkozások tarifáját és Kajta József javaslatára a Kovács Lajos pragmatikájának tervezetét, fogadta el. A tanítók jogait védő bizottság szervezetének tárgyalása után a nyugdíjügyről előző javaslatára kimondta a választmány, hogy kivánja azon óhajának érvényesítését, miszerint a magyar tannyelvű elemi iskolák magyar tanítóinak nyugdíj igénye minden tekintetben egyenlő legyen a hasonló képzettségű tisztviselők nyugdíj igényeivel. Egyben tudomásul vette előző azon jelentését, hogy a fizetés rendezés tárgyában a tanítók kívánásait magában foglaló kerések egy a törvényhatóság, valamint az egyes kerületi képviselőknek a tanító érdeket leendő közreműködés céljából megküldettek.

— **Rabbi-beiktatás.** Vasárnap délelőtt folyt le nagy ünnepek között Glasner Jakab csikszeredei megválasztott főrabbi beiktatása. A déli 12 órakor Kolozsvárról érkező főrabbit a pályaudvaron több száz hívő várta és fogadta. honnax nemzetiszínű zászlókkal mintegy 40 kocsin az israhelta templomba hajtottak. A templomban rövid ima után Glasner Jakab mondott a nagy számban egybegyűlt híveknek magas szánnyalásu, tartalmas székfoglaló beszédet, mely kiváló szónoki képességeiről tett tanúságot. Végül ima volt a királyért. Az ünnepeken megjelent Gyalóky Sándor főispán és az érdeklődő meghívott közönségből sokan. A beiktatás után bankett volt a Vigadóban. Vasárnapról kezdve tehát a csikszeredei orth. izr. anyahitközség forma szerint is megalakult és funkcionálni kezdett, mint vármegyénkben a második.

— **A honvéd tüzérség felállítására.** Megalakult az új honvéd tüzérség első két ágyuzereje Budapest és Szegeden. Az új tüzérségnek hivatalos elnevezése: „Magyar királyi honvéd táborigyűző”. A budapesti 1. számú honvéd ágyuzeret budapesti, pozsonyi és kassai tüzérdandáról állították össze csupa magyar fiutól, akiknek előre magyar tiszteket állítottak. A tisztek a közös tüzérségből, gyalogezredekéből és tartalékosokból kerültek ki.

CSARNOK.

Szomorú farsang.
Levél a szerkesztőhöz

Tisztelt Szerkesztő Ur! Mint a derült égből előcikkázó villám, úgy hat rám egy-egy újsághír, mely arról szól, hogy tekintettel a közgazdasági helyzetre, ez idén itt, vagy ott nem fognak farsangolni. Nem fognak balokat rendezni. Nem akarom elhinni, hogy az életnek minden örömről lemondjunk. Nem akarom ezt elhinni, mert az élet napi jelenségei mást hirdetnek. Például Budapest és az orosz császári ballet valami tíz estén négyszeresen felemelt helyiárok mellett vendégzserelést és olyan érdeklődés volt, hogy napokkal előbb kellett jegyekről gondoskodni annak, aki a borsos nézivalót látni akarta. Színházak, kabarék, általában zsufolva vannak és ha Aufferberg lovag ur volna még most is a hadügyminiszter, félünk kellene, hogy a sok mulató embert meglátja (a bakkarat asztalokat nem is véve szímba) és menten az armádiának kivasalandó új-új milliókára gondol.

Hogy nehéz viszonyok között élünk, ki ta gadná azt? De hogy minden farsangi mulatságtól el kellene tekinteni, azt tagadom. 1849-ben sokkal szomorúbb farsangja volt a magyaroknak. Amikor a nemzet teste valóban ezer sebtől vérzett. Azért nem akadt olyan kishitű magyar, aki az ifjúságot Terpsichorától el akarta volna tiltani. Akkor is bátoran lett volna, most még inkább az. A mostani közgazdasági helyzet egyáltalán nem igazolja az ilyen savanyu elhatározást. Más okban kell keresnünk a farsangi kedv teljes megszűnését.

És talán helyes nyomon vagyunk, amikor azt hisszük, hogy a farsangi mulatságok beszűntetését a társadalom fenntartása teremtette meg. Az az oktalanság és nevetni való versengés, melyet a bálbemenők öltözékben és ékszerekben kifejtettek. Manapság már nem táncolni mennek az emberek a bálba, hanem a ruhájukat mutogatni és egymás epéjét fakasztani. Ez az oka, hogy a mi báljaink nem a pajzán kedv, a vidátság, az otthon hagyott gondok tanyája, hanem a szigorú és előkelő, kevésszavú kimértesség, fűdség, blazirtang, el-savanyodott és titokban sóhajtozó embereké, kiknek a fényűzés itt kiterjesztett mérete gondot okoz. H-ji a mi apáink nem így mulatoztak. Akkor még elég volt a perkál viganó s az egész bál költség nem rugott annyira, a mennyibe ma a kozmetikus szerek kerülnek. Ugy vélem, jó nyomon tartok, amikor azt hiszem, hogy ha ezeket a nem bálózunk jellegű alatt megjelent újsághíreket azok szellemi szűlőjének tartom, akik már megroskadoztak a fényűzés versenyében és a mint a létört lovat bírlék minden versenyéről — ő is letörve, kétségbeesve kiáltja a nem bálózunk jelszavát. De ezeknek mi vizont azt kiáltjuk a fülökbe: Budapest van egy „Hólapda” nevű társaság. Tagjai csupa jónevű ember. Ez a

társaság „vissza az egyszerűhöz” elvet írta zászlajára és csak látni kellene, hogy e varázsozó elv következetes végrehajtása mellett milyen mesés mulatságokat rendez. A toalettek talán otthon készülnek, muszlin és krepp desin helyett battisat és perkál, ezekért nem fáj senki feje; azért a jó kedv immár szám-uzított gráciája mosolyog be az egyszerűség és reneszanszába.

Né azt hirdessük tehát, hogy nem bálózunk, nincs jogunk az ifjúság örömeit elorozni és elfagyasztani, hanem hirdessük a t, hogy egyszerű ruhában, de apáink jókedvével meg-nyünk farsangolni ebben a nehezebb esztendőben is. És az egyszerűségnek ezt a Hólapdáját a mi városunkban is a társaság előkelőségének kell elkezdenni, mert csak így csinálhatunk az egyszerűségnek dívatot. Vajha némi foganatja lenne szerkesztő ur régi hívének,
a kis bakfisknak.

KÖZÖNSÉG KÖREBŐL.)

Csikrákosi közbiztonsági állapotok.

A Csiki Lapok legutóbbi számában e címen megjelent közleményhez az alábbi sorokat vet-tük, me yet késszeggel adunk közre és magunk részéről is ajánljuk az illetékes közigazgatási hatóság jóakaratu figyelmébe. A levél szöve-szint így hangzik:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja 3-ik számában megjelent „Csikrákosi közbiztonsági állapotok” című cikknek minden sorát alá írom én is. Igaza van Mánya körj-gyző urnak, mert bizony Csikrákosen a közbiztonsági állapotok nem valami rózsásak. Ó nagyon helyesen „a baj-jok orvoslására a lövőzerek buvonását, a golyóárlás beállítását és egy esendőr-órának a községben való beállítását kéri az illeté-kes tényezőktől”. Én i csatlakozom e kérés-hez, sőt tovább megyek és itt e nyilvános helyen is kérem az illetékes tényezőket, hogy éppen az állami elemi népiszkolával szemben lévő nyilvános korecsma helyiséget, mint az idezett cikkben felsorolt bajoknak egyedüli okozóját, azonnal zárossák be. Ez lenne a legradikálisabb orvosság a csikrá-kosi közbiztonsági állapotok szánálására. Csikrákos, 1913. évi január hó 20-án.

Fekete Imre, plebános.

* E rovatban közölteként nem vállal felelős-séget a szerkesztőség.

Szerkesztői üzenetek.

J. S. Hirlapi közlése nem alkalmas, inkább önképzőköri stb. előadásra lenne felhasználható. Sajnálattunkra nem közölhetjük.
M. J. A kidolgozás nem eléggé sikerült, csak simítással lenne közölhető.
M. Gy. Versei nem közölhető.
K. A. Jövő számba hozni fogjuk.

Szám 1952—912.

Fenyőfa eladási hirdetmény.

Csikszentgyörgy község a község-házánál 1913. évi február hó 12-én délelőtt 9 órakor kezdődő zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szó-beli árverésen eladja a tulajdonát ké-pező és Csikszentgyörgy község hatá-rában fekvő III. vágásorozat (Bened—Legyénd) nevű erdejében 1463—912. keb. számú határozattal kibaszalásra engedélyezett és törzsenként kibélyeg-zett lucfenyő állományt.

A lucfenyő állomány, mely eladás tárgyát képezi törzsenkénti felvétel alap-ján a következőnek van becsülve:

A Bened-Legyénd nevű III. vágás-orozatban mintegy 19.3 hold területen 2098 drb. 20—72. Átlag 40 cm. átmé-rőjű tövön álló lucfenyőfa, mely tör-zsenkénti bemérés szerint 2208 m³ hasznófát tartalmaz.

Kikiáltási ára 18341 korona, azaz Tízennyolcezerháromszáznegyvenegy ko-rona.

Ezen erdő rész a községtől 64 kiló-méterre a csikszentsimoni vasútállomás-tól 14.9 kilométerre fekszik, melyből 11.9 kilométer kőalapos ut.

A kibaszalás időtartama 1 (egy) év. Bántépénz a kikiáltási árnak leg-alább 10%-a.

Árverési és szerződési feltételektől eltérő, vagy későn érkező, utó- és távirati ajánlatok nem fogadhatnak el.

Eladás becsáron alul nem történik. Az árverési és szerződési feltételek Csikszentgyörgy község előljárási részénél és a csikszeredei m. kir. járási erdő-gondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikszentgyörgyön, 1912. december hó 22-én.

Puskás Lajos s. k., Miklós János s. k.,
közs. jegyző, közs. bíró.

Hirdetmény.

Szépízü közbirtokosság tulajdonát képező, alább megnevezett ingatlanok-nak évi fűtermése 1913. év február hó 4-én délelőtt 8 órakor kezdődőleg Szépízü község házában nyilvános szó-beli árverésen három évre haszonbérbe adatik.

1. Bükklóka, kikiáltási ára évi 100 k.
2. Mákavina, kikiáltási ára évi 300 korona.
3. Kicsibükkekéska kikiáltási ára évi 4 korona.
4. Mogyorostető, kikiáltási ára évi 4 korona.
5. Pálósszáda, kikiáltási ára évi 5 k.
6. Kuruczfeje, kikiáltási ára évi 70 k.
7. Veresláz, kikiáltási ára évi 2 k.
8. Bucsléglő, kikiáltási ára évi 30 k.
9. Csapósarka, kikiáltási ára évi 150 korona.
10. Nyestepatak, kikiáltási ára évi 250 korona.
11. Bükkekéska, kikiáltási ára évi 350 korona.
12. Farkashavas, kikiáltási ára évi 1000 korona.
13. Borsika, kikiáltási ára évi 20 k.
14. Gyertyánaszó, kikiáltási ára évi 70 korona.
15. Komád, kikiáltási ára évi 2200 korona.

16. Bolhavas ferőfele, kikiáltási ára évi 600 korona.

17. Bothavas észka, kikiáltási ára évi 800 korona.

18. Kerekbükkt, kikiáltási ára évi 1000 korona.

A fentebb felsorolt ingatlanok fűtermése csak egy évre adatik haszonbérbe.

1. Bothavasi részfüvek kikiáltási ára 1035 korona.

2. Hosszúaróki részfüvek kikiáltási ára 800 korona.

3. Csekelhavasi részfüvek kikiáltási ára 689 korona.

Részletes árverési és szerződési fel-tételek Szépízü község házában tekin-tetők meg.

Szépízü, 1913. évi január hó 18 án.

Szász Gyula,

birt. elnök.

Szám 1103—1912. vgrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a csikszeredei kir. járásbíró-ságnak 1912. évi V. 1553. számú végzése köve-keztében dr. Szántó Samu ügyvéd által képví-selt Klein Sámuel csikszeredei lakos javára 95 korona 9 fillér és 272 korona 90 fillér a jár. erejéig 1912. évi december hó 2-án fog-naosztott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és a következő ingóságok, u. m.: lovak, futókocsi, bival és száu nyilvános árve-résen eladhatnak.

Mely árverésnek a csikszeredei kir. járás-bírószá fenti számú végzése folytán fenti tőkekövetelés és jár. erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszere-deben leendő meg-tartására 1913. január 25-ik napjának d u. 4 óraján határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivat-nak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-i értelmében kész-pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szük-ség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszere-deben, 1912. évi január hó 2. napján.

Keresztes Gyula,

kir. bír. végrehajtó.

Szám 1154—1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezenel közhírre teszi, hogy a csikszeredei kir. járásbíró-ságnak 1912. évi V. 1405. sz. végzése foly-tán dr. Fejér Antal csikszeredei ügyvéd által képviselt Csikszeredei takarékpénztár vég-rehajtó részére 5500 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2520 koronára becsült ingóságokra a csikszeredei kir. járásbíró-ság 1912. V. 1405. számú végzésével a további el-járás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfog-laltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedők lakásán Csikdelnén leendő megtar-tására határidőül 1913. évi január hó 30 nap-ján d. e. 10 óraja kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig ifj. Kánya Józsefnél lovak, tehének, széna, tűzifa, faragottfa, juhok stb., stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követé-lését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszkö-zöltetett volna és ez a végrehajtási jegyző-könyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi je-lentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldötténel írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár feleslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszere-de, 1913. évi január hó 12 napján.

Molnár Sándor

kir. bír. végrehajtó.

Sz. 1183—1912.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezenel közhírre teszi, hogy a csikszeredei kir. járás-bíró-ságnak 1912. évi V. 1242. sz. végzése foly-tán dr. Nagy Béni csikszeredei ügyvéd által képviselt J. B. Misselbacher segesvári cég végrehajtó részére, 1165 korona 35 fillér, követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3988 koronára becsült ingóságokra csikszere-dei kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 1242. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, a végrehajtást szenvedett üzle-tében Csikkarcsfalván leendő megtartására hatá-ridőül 1913. január 27-ik napján delelőtti 11 óraja kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig bolti berendezés és árucikkek a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követé-lését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korá-ban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi be-jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldötténel írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár főlőlegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszere-de, 1912. évi december hó 24-ik napján.

Molnár Sándor,

kir. bír. végrehajtó.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Brassó, Buzasor 9.

Egyedüli különlegességi vállalat:

Divatos szőnyegek,
Függönyök, garnitúrák,
Pamlagtakarókban.

Butorszővetek, matracgradli.
Legnagyobb raktár linoleumok-ban és viaszkos vásznakban.

Szolid kiszolgálás! Legelőcsőbb árak!
39—50

Eladó 4 holdas vágható bükkes, Zsö-gdőtől 7 kilométernyire, kitűnő ut mellett, 1/4 hold szántó a zsidó-temető mellett és 4 szekérvény elsőrendű széna és lóhere. — Cim a kiadóhivatalban.

Előkelő hölgyeink!

Bálra és estélyre csakis az új

Amerikai Dollar pudert

használgák!

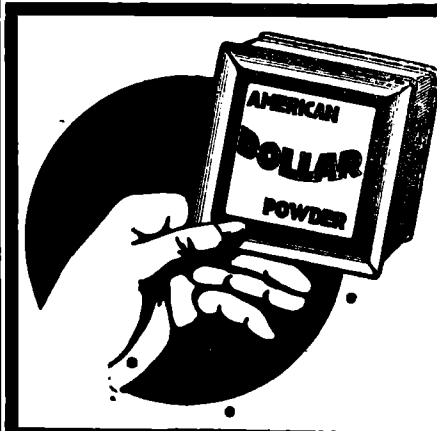
Az arcot teljesen

felismerhetetlenné takarja!

5 színben, 5 és 3 koronáért.

Kapható:
FEKETE VILMOS

illatszertárban, Csikszere-de.
3—52

Takarékos háziasszony,

otthon készíti likőrjeit, miáltal jobbat, szebbet, tisztábbat és olcsóbbat kap mintha készen venné.

Következő likőr esszenciák kaphatók

Allasoh,	Kárpádi keserű,
Barack,	lévé,
Cacao,	Kömény,
Céassárcsórtó,	Maraszhinó,
Chartreuse,	Meggy,
Curacao,	Rum,
Dió,	Vadász likőr,
	Vanília.

Ára egy üvegnek használati utasítással 60 fillér. 15-50

Amerikai fogecseppek a fogfájást azonnal megszüntetik. — Saját készítésű Mentholos sóborszesz a legjobb házi-szer. — Lilliomtej creme, szappan és puder a legjobb és legártalmatlanabb kéz- és arcápoló szerek.

Valódi angol, francia és hazai illatszerek, óriási választékban kaphatók

BARLA DEZSŐ

gyógyszerésznél, Csikszereda.
Postai rendelések azonnal intézettek.
10 koronán felüli rendelésnél franco.

Ajánlok — husvétiig terjedőleg — naponta frissen leölt szép kővér

tejes-bárányokat

bőr nélkül, 5 kgr. súlyban darabonként február 1-ig 12 koronában.

Ifj. Nagy János
KÉZDIVÁSÁRHELY.

**Zongora- és cimbalom-
hangolást
elvállal:**

BODOR DÉNES

karmester.

LAKIK:

CSIKSZEREDA,

Rákóczi-utca 13. szám alatt.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy folyó évi október hó 1-én Gyergyószentmiklóson a Merza- és Bocscánzi-féle házban, vezetésem alatt a legjobb készítménnyel

„ANGOL URI SZABÓSÁG”

cég nyílik meg, mely abban a helyzetben lesz, hogy a legmagasabb igényeinek megfeleljen. A nagyérdemű közönség szíves pártolását kérve vagyok. Kitűnő tisztelettel **Herz Márk** férfi-szabó.

SZÉKELY Ö.**ÚJJONAN BERENDEZETT FÉRFI DIVAT ÉS KÉSZRUHA ÁRUHÁZA MEGNYILT.**

A hol a legjobb és legizélesebb uri divat dolgok állanak a t. vevő közönség rendelkezésére, u. mint

kalapok, sapkák, izlésees nyakkendők a legjobb (Robur) gyártmányú cipő különlegességek és félérneműk

legnagyobb választékban. Gallérok minden fazonban :: (E. Péter Gyártmány). ::

És harisnya különlegességek. Kérem a t. közönséget szíveskedjek meggyőződni udjóságaimról és azok olcsóságairól minden vétel kötelezettség nélkül. ::

5-

Szőnyegáruház.

Szőnyegek, Linoleum,
Függönyök,
legnagyobb választékban, pos-
tai megrendelések azonnal el-
lesznek intézve.

Tellmann & Speil

— Brassó, Buzasor 8. —

15 30

ELSŐ MAGYAR VILLAMOSERŐRE BERENDEZETT HANGSZERGYÁR.**STOWASSER JÁNOS**

cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi táro-
gató és a hangfokozó gerenda feltalálója Budapest, II. Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.

Ajánlja a saját gyárában készült huros, vonós, fuvó és tőz-
hangszereit és azok alkatrészeit, Quintesszta hurokat.
Hegedűk 3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelés
szerint. — Türogtató rópszából, ujezatot billentyűvel és is-
kolával 30 forinttól feljebb. — Harmonikák legjobb elpusz-
títhatatlan hangokkal 2,50, 3, 4, 5 fütől foljebb. Különl-
gesség scéihangú hangverseny harmonikák, saját minták.
STOWASSER a hangfokozó gerenda feltalálója, mely
által bármily hegedű vagy gordonka jobb, erősebb és lé-
gyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 ft
Harmonium világhírű legjobb gyártmány 65 fütől feljebb.
Javitások az összes hangszereken különleges szakszerű
pontossággal, jutányos áron. — Zenekarok teljes felsze-
relésee előnyös feltételek mellett, jutányos áruban, ellenszert
kitűnő minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára általánosán a legszolidabb kiszol-
gáltatók ellátása. — Árjegységek kívánatra ingyen és bérmentve. —20

URAM!

Ha Ön sulyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jóéltvágya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉHER-SÖRT IGYÉK!

Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendég-
lőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csikvármegye részére:

Niszel Fivéreknel, Csikszeredában.

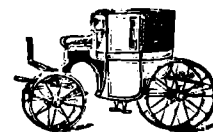
Dréher-féle poharas sör — naponként friss csapolás —
csakis özv. Nagy Istvánné „Zöldfa” vendéglőjében,
az Európa-szállodában és a vasuti étterembe kapható.

(15) 1-52

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni,
miserint a Rákóczi-utca 23. szám alatti saját házamban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETEMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készség-
gel vállalom és ezt csinos kivitelben, olcsó árak mellett pontosan elké-
szítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu
RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT
azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó
árban, mint bármely nagyobb városban. — Továbbá tudatom még
a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok
KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a n. é. közönség szíves figyelmét felhí-
vom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint
minden e szakba vágó munkák javítását el-
vállalom. Magamot a mélyen tisztelt közön-
ség jóindulata pártfogásába ajánlja, marad-
tam kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos Csikszeredában.

5-26

ALCSIKI BANK R.-T. CSIKSZENTMÁRTONON

1913. január hó 1-től további intézkedésig

betétekért 5% kamatot fizet

és a betéti kamatadót is viseli.

3-10

MEGNYILT ERDÉLY LEGNAGYOBB SÖRFÖZDÉJÉNEK**UJ SÖRNAGYRAKTÁRA.**

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni,
hogy Csikszeredában a kir. Törvényszék közelében (Szász
Gergely-féle ház.) Bürger Albert jó hírnevű

MAROSVÁSÁRHELYI SÖRÉNEK NAGYRAKTÁRÁT

megnyitottam, hol szakszerű berendezés és kezelés mellett
módomban van a mai kor igényeinek minden tekintetben
megfelelő kiszolgálás mellett a n. é. fogyasztó közönség
kivánalmainak megfelelni. Naponta friss töltésű palaek és
hordó sörök állandóan kaphatók. Raktáron tartok továbbá
borszéki, répáti, kászoni, és Székely Selters vizeket, melye-
ket kívánatra készség 1 házhoz szállítok a legjutányosabb
árak mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok

Teljes tisztelettel: **FENYVES ALDÁR,**

marosvásárhelyi sörnagyraktár. Telefon 58.

5-

REISZ MIKSA butorgyára

Békésaba-Nagyvárad Brassó,

Kolostor-utca 32. szám. Telefon 513. szám.

Saját készítményü, kiváló minőségü modern asztalos és kárpitozott butorok jutányos árban. Müipar tervezési rajziroda.

22-50

●	Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján foganositom.	●
Női divatkalap ujdonságok.	<p>Külföldi tanulmányi utamból hazaérkezve, azon helyzetben vagyok hogy a</p> <h3>LEGUJABB DIVAT SZERINTI</h3> <h3>:: :: NŐI DISZKALAPOKAT ::</h3> <p>mindenkor a legizlésebben kiállitva jutányos árban árusithatom.</p> <h3>ÁTALAKITÁST ELVÁLLALOK.</h3> <p>LIGETI SAMUNÉ NŐI DIVATKALAP NAGYRAKTÁRA, CSIKSZEREDÁBAN.</p>	Női divatkalap ujdonságok.
19-	Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján azonnal foganositom.	●

Üzlet megnyitási jelentés I

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépalkatrészekben, tűkben és varrógépolaiban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a nagyérdemű közönség szives jóindulatába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, — amelyekben „SINGER” varrógépek árusittatnak Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak

Figyelmentetés. Az összes más üzletek által „SINGER” név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartosságban is messze elmaradnak. 22-52

Szabó Lajosné

CSIKSZEREDA, KOSSUTH LAJOS-UTCA.

hölgyfodrász és hajmunka termében mindennap délután hygienikus fejmosás villany-száritással (meleglevegővel).

A CSIKSZEREDAI TAKARÉKPÉNZTÁR

minden betét után jövő hó 1-től kezdődőleg további intézkedésig

5% KAMATOT ÉS AZ ADÓT IS FIZETI.

Schvarcz József és Társa
Budapest, Váci-körut 53 sz.
Alapítási év 1884.

Szabadalmazott Ventzki göztakarmány füllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter űrtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt.

Hordozható pálinkafőző üstök.

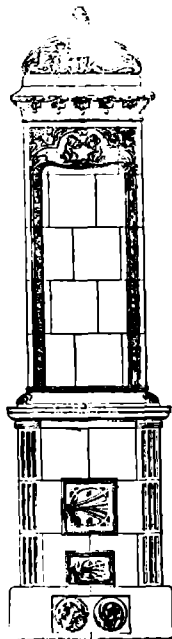
100—400 liter űrtartalom. — Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angol marha- és lónyíró-gépek és ollók.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Szépség, jószág és olcsósá- gánál fogva

Első helyre küzdötte fel magát A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ

cserépkályha, különösen *hálószobák* és *ebédlők* részére ajánlom gyorsmelegítő agyag-kályhám, melyek azon kiváló tulajdonsággal bírnak, hogy oly gyorsan fűtenek, mint a vaskályhák, de a meleget ép úgy, mint az eddigi cserépkályhák, hosszú ideig megtartják. — Ezen kályhák a legnagyobb fűtőképeség és jelentékeny tüzelőanyag megtakarítás kezesége mellett késztetnek. Ezen gyorsmelegítő kályhám a vas-és cserépkályha összes előnyeinek szerencsés egyesítése és teljes joggal álltom, hogy a jelenkor legtekélyesebb kályhája:

A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ CSERÉPKÁLYHA.

Kivánatra kályhám kizárólagos Coaka- és szénfűtésre gyorsmelegítő Dauerbrand-betéttel látom el. — Takaréktűzhelyek megrendelésénél kérem megnevezni, hogy jobbra a falhoz, balra a falhoz vagy szabadon állva kívánatnak-e. Takaréktűzhelyeknek és fűrdőkádoknak a legjobb Chamotteból, fehér, márványozott és kék csempék készülnek. Azoknak ára nagyság és kivitelük szerint állapittatik meg. Felvilágosztatással igen szivesen szolgál az érdeklődő közönségnek, valamint a kályha és csempé mintákkal is

19- LAURENTZI RUDOLF kizárólagos elárusítója Gyergyószentmiklóson.

Kitünő minőségü és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-cementgyár Kugler és Társai, Brassó.

Csikszeredában kapható: ALBERT BALÁZS ÉS FIA VASKERESKEDÉSÉBEN és NAGYMIHÁLY SÁNDOR CEMENTÁRU-RAKTÁRÁBAN.